

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
 Negyedévre . . . . . 1 > 50 >
 Helyben nézve aordva:
 Egész évre . . . . . 8 frt — kr.
 Negyedévre . . . . . 2 frt — kr.
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre . . . . . 10 frt — kr.
 Negyedévre . . . . . 2 > 50 >

Megjelenik mindennap, a hétfői és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Apáca-utca 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 k.

NAGYVÁRAD, április 26.

Királyunk Pétervárott.

Mire e sorok olvasóink kezeibe kerülnek királyunk vonata berobog az orosz szent birodalom büszke fővárosába és a mi jó királyunk keblére öleli ifju barátját a minden oroszok hatalmas csárját.

Hogy királyunk ő Felségének pétervári utazása nem egyszerű udvariassági tény, nem egyszerű viszonzása az orosz csár tavalyi bécsi látogatásának, azt ezuttal kivételesen — még a hivatalos lapok sem tagadják. Egyszerű látogatásokra nem szokták az uralkodók magukkal vinni a vezérkar főnökét. Az a körülmény pedig, hogy mielőtt oroszországi útjára indult volna királyunk vendégül fogadta Bécsben Vilmos német császárt és mielőtt visszatérne szeretett népei közé Berlinben viszonzza neki a látogatást, — ez a körülmény világosan jelzi, hogy a három nagyhatalom keresi a fonalat, mely a keleti kérdésnek szőnyegen levő megoldásánál lehetővé teszi az egyöntetű eljárást.

«A külügyminiszter hivatalos lapja a »Fremdenblatt« a látogatás céljáról a következőket mondja: A hatalmak igyekezeteinek most arra kell irányulniok, hogy lokalizálják a kitört harcot és megakadályozzák a Görögország okozta veszedelemnek más vidékekre való kiterjedését. Érthető, ha a Keleten uralkodó két monarcha találkozását különös figyelemmel várják.»

Európai népei valóban egy pillanatra elfordítják figyelmüket az epiruszi és thesszáliai harcterről és Pétervárra irányozzák azt. Lesve várják, vajjon az onnét jövő hírek megnyugtatót nyújtanak-e az annyira feltett békére vonatkozólag.

A görög-török háboru ugyan gyors léptekkel siet befejezése elé, — de az utolsó napok eseményei sok olyan meglepetést hoztak, amelyek szerfölött bizonytalanná teszik, vajjon eltudják-e érni a hatalmak céljukat, a háboru lokalizálását? Vajjon megtudják-e óvni, hogy a háboru üszke a szomszéd tartományokba át ne terjedjen?!

A szombati szerencsétlen ütközet egész Thesszáliából visszavonulásra kényszerítette a görög seregeket. Farsolosnál vonták meg magukat; ott táboroznak, ahol a római légiók leverték a macedoniai Fülöp seregeit, ahol Caesar diadalmaskodott ellenfele Pompéjus felett. Ezen a természet által jól védett helyen tarthatják még magukat egy ideig, de sokáig nem állhatnak ellen a nagy túlerőnek.

Atheni hírek szerint a görögök még nem hajlandók kérni a nagyhatalmak közbenjárását. Ehhez majd csak akkor fordulnak, ha Athén előtt állanak a lófarkos vitézek.

Addig pedig teljes lehet a Macedóniában, Albániában és Ó-Szerbiában kitört forrongás. A sürgönyök arról is tudósítanak, hogy a porta seregeiből a keresztények tömegesen pártolnak át a görögökhöz. És ha az Epirusban levő görög seregnek, mely még mindig elég

sikeresen folytatja hódításait, sikerül felháztatni a porta alattvalóit, akkor aztán minden erejüket latba kell vetniök a nagyhatalmaknak, hogy megóvják Európa békéjét.

Bizunk benne, hogy a pétervári és berlini találkozásokon sikerül megegyezniök a követendő eljárásban, hogy együttes fellépésükkel elhárítják majd a fenyegető veszedelmet, mely rettegsben tartja földrészünket.

Forrongás a Balkánon.

A török-görög bonyodalomhoz újabb veszélyes jelenségek járulnak. Mióta az első ágyuk megszólaltak a hegyek közt az egész Balkán félsziget forrongásba jött, mint egy boszorkány üst. Zavarokat és kihágásokat jelentenek egyszerre Albániából, Ó-Szerbiából és Macedóniából.

Albániában az arnauta muzulmánok állottak talpra, számra nézve 1500 kikat katonás formává szerveztek, felfegyvereztek és török tisztek vezénylete alá rendelték. Ez a rendetlen csapat nehezen eltűrni a katonás fegyelmet s valószínűleg egy külön hadsereg lesz szükség, hogy féken tartsák őket, hacsak irtóháborút nem akarnak viselni a törökök.

Ó-Szerbiából az a hír érkezik, hogy az üszkübi vilajet bolgár lakossága körében nagy nyugtalanság és elégtelenség észlelhető, mit a sűrű bolgár elfogatások idéztek elő, melyek ismét arra vezethetők vissza, hogy a bolgár macedoni bizottság röpiratainak jött nyomára a hatóság. Az elfogottak, kiket a lakosság nemzeti martyroknak tekint, a börtönben nagyon

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZAJA.

Miniatüre pastellek.

Írta: IRMA.

A harmadik.

Szinte hangosan vert a szívem, midőn a zárdá rácsos, beszélő szobájában vártam apáca nagynénemre, ki már anyámat is tanította.

Istenem! vajjon fog-e engem is úgy szeretni, mint őt? . . . Belépett, s láttam menynyire hasonlít az én szép sötétszemű, fehérbőrű anyuskámhoz. Kezet csókoltam: ő pedig nézett rám nagy esodálkozó szemekkel és így szólt:

— Hát te vagy a Mari lánya? Egészen kiütöttél a familiából, olyan vagy épen mint apád — Isten nyugosztalja — az pedig Burkus országból jött . . . bár sohse láttuk volna! Még is itt lenne anyád a zárdában s nem kellene özvegységgel küzdenie.

Elkezdttem keservesen zokogni. Édes apám oly jó volt, ne tessék haragudni.

— Ne sirj no! nem haragszom én te kis bohó! Gyere most már fel, aztán ne félj, nem lesz itt semmi bajod, látom jó szived van, ezt szeretem!

És csakugyan megszeretett . . . Első hetek után, midőn a tanárnők és zongora-mesterek meg voltak velem elégedve, minden délután lejött utánam a Schlafzimmerbe: »No gyere föl a szobámba te kis sváb bogár!« . . . Ott aztán várt reám gyümölcs és sütemény.

Nem sokára a napokban, amint egy délután nénikémtől lejöttem, két tásnőmmel elmentünk megzézni a háztartás udvart, amit én még nem láttam. Itt laktak a zárdá tyukjai, tehenei, meg a kis kövér szürke ponuy a »Büszke« melynek egyéb kötelessége nem vala, mint naponta a bevásárló kocsit piacra és haza robotgatni.

A nagyobb zárdá növendékek ahányszor látták mindannyiszor feltűnő lelkesedéssel üdvözölték. Ugyanis a lányok titkos tudnivalói közt van egy ilyen paragrafus: Csacsinak, szürke lónak illendően köszönni mert így még az nap meglátod az ideálotat.

Én is hát ájtatosan mondogattam a kis szürkének: Kisztihand! Kisztihand!!!

A eseléség kint állt azajtó előtt, s a hetes meg a kocsis műértő szemekkel vizsgáltak bennünket.

Mikor két szép, karsu társnőm elhaladt előttük, nem szóltak semmit; hanem az én csöppet sem karsu alakom és piros képem úgy megnyerte tetszésüket, hogy a kocsis így szólt utánam, egyet csettentve nyelvél: »Ez már péz!« — — — Életemben sok tetszés nyilvánítást hallottam, de ilyen közvetlen szívből jövő, és meglepően eredit sohasem.

Büszke is vagyok rá szörnyüképen!!!

4. Billet-doutt.

Miután elvégeztem a képezdét, haza hoztak a kedves zárdából, hol oly sok jó napot töltöttem bentlakó társnőmmel.

Pár hét múlva anyámmal viziteket tettünk hogy bemutasson mint nagy leányt; s viszont vendégeket fogadtunk mi is.

E napokban egyik leány ismerősünk, egy kis levélkét hozott nekem. Levélkét »en miniatürel« mert az egész nem volt nagyobb egy rendez couvert nyolczad részénél. Aranyos volt ez a csöpp kis jószág mondhatom.

Czimirat helyett a borítékra ez volt iczikepiczike betűkkel caligraphirozva:

Azt hallottam édes Irma
 Szép vagy mint a rózsa szirma.

Látszik hogy nem ismer a jámbor, innen magyarázható a merészröptü hasonlat gondoltam, mig a sajtáságos de érdekes czimet végig futám. — Belül így hangzott.

Mélyen tisztelt nagysám!

Nem is gondolja mennyire éreklődöm iránta és szerétném ismerni: mióta hallottam aranyos kedélyéről és élénk szellemiről. Ugy érzem nagyon tudnék önnel rokonszenvezni. Többet is szeretnék írni, de nincs hely a papíron.

Üdvözlí ezerszer üdvözlí!!!
 egy ismeretlen ismerőse.

Mondja kérem — kérdeztem a levél hozóját miután izgatottan és szívdobogva átolvastam — ki ennek az írója?

Megnevezte.
 Mi a foglalkozása?
 Ujság-író.

Ugy? Ez már imponált nekem, hogy egy »író« érdeklődik irántam, s örültem volna, ha véletlenül már is megismerkedünk.

Miután elment a kisasszony, folyton ezt énekeltem a Böccéből:

Kis levélke, drága kis levélke,
 Nem tudod mi boldoggá tevél te!

kemény bánásmódban részesülnek, a kizárással csikarják ki belőlük a vallomást. A mohamedánok különben is régóta ellenséges érzülettel vannak a keresztények iránt, a kik felett az az előnyük is van, hogy fegyvereket hordhatnak magukkal, sőt a hatóság is ellátja őket fegyverekkel, míg ez a keresztényeknek szigorúan tiltva van. Üszkűbben eddig szerencsére nem volt még konfliktus különböző nemzetiség lakosság közt, de a vilajet különböző helyeiben már voltak nagyobb mérvű kihágások, úgy, hogy a vilajet fővárosában is nagy vérontásoktól tartanak.

Végzetes hiba volt a porta részéről a rendes csapatokat, a basbozkat is belevonni a háboruba, melynek az lehet következménye, hogy a többi kisebb államokban is fegyverkezni fognak, úgy hogy egy napon arra fog ébredni a világ, hogy az egész Balkán lángban áll.

A széchenyi kerületben néppárti képviselő.

A széchenyi kerületben, mely *Lehotzky* Vilmos halálával megüresedett — új választás lesz. A kerületben mindeztideig csak Révay Gyula br. van felléptetve még pedig néppárti programmal. Ha Révay br. a jelöltséget elfogadja, úgy megválasztása bizonyosnak vehető.

Az összeférhetetlenségi törvény revíziója.

Az összeférhetlenségi törvény revíziójára még a múlt hónapban kiküldött bizottság a napokban fogja ülését megtartani s a revíziót véghez vinni. Politikai körökben valószínűnek tartják, hogy már az első ülésen a bizottság valamennyi tagja bejelenti, hogy nem kíván részt venni a revízió tervben, nem munkájában s a bizottságból kilép.

A bibornok jubileuma.

— Saját tudósítónktól. —

A polgárság értekezlete.

Dr. Schläger Lőrincz bibornok arany-miséje alkalmából Nagyváradi város polgársága által rendezendő ünnepségek tárgyában vasár-

Ugy hogy anyámnak este felé már zugott tőle a feje s azt mondta:

— Most már elhallgas; — és bezárta a zongorát.

Másnap elszaladtam minden nénikém, és bátyámhoz. Thémám mindenütt egy vala.

— Bácsi kérem tulajdonképen kik azok az újságírók?

Hol laknak?
Mit csinálnak?
Elegánsak-e?

Hol lehet őket látni? stb. stb.

Egyik nénikém, — aki pedig orácolam manapig a familiában — így felelt:

— Hát fiam, az újságírók művelt emberek, jó fizetést kapnak — különösen a tehetésebbek — de sokat is kell ám dolgozniuk, hogy a chablonszerűségből kiemelkedhessenek! Ilyenekből aztán többnyire az lesz, pl. képviselő és más ilyen.

Egy német katonatiszt bácsikám pedig így informált.

— Das ist eine bagage — mein Hind!

Führt cronigue — scandaleuse, lunt die ganze Nacht herum, und macht Klatsch auch wenn dazu kein Grund vorhanden ist.

Le voltam hulve. . . Akire a bácsi egyszer azt mondta, hogy »bagázs« az mér magában véve is rosszat jelentett, hát még így körülírva!!!

Elment a kedvem a kérdezősködéstől egy ideig. . .

Nem sokára aztán híre járt, hogy az én újságíróm elment más városba.

Kitudja milyen szellemes fiú volt, s mily szívesen emlékeztem vissza a vele elcseregett órákra; míg így, emlékeim közt, csak — — a kis levélkét őrzöm. (Vége.)

nap délután a kir. kath. jogakadémia diszter-mében értekezlet volt, melyről tudósítónk a következőket írja:

Jelen voltak Hoványi Géza elnöke alatt: Andriska Károly, dr. Baróthy Ákos, Beleznay Antal, Beezky Lajos, Bereczky Géza, Bordé Ferencz, dr. Bozóky Alajos, Bozóky Béla, Böszörményi Géza, Busch Dávid, Bumbera Imre, Czegléd Sándor, Cziffra Gerő, Csobánecz Lajos, Czigelt József, Déry János, Dobosffy Alajos, Eszenyi Sándor, Élő János, Frankó Endre, Germán Károly, Géczy Lajos, dr. Grosz Albert, Gyurkovits Kornél, Hegedüs Géza, dr. Hoványi Gyula, Huzella Gyula, Imrik Péter, Janky Antal, Jablonszky Emil, Jánosházy János, Jelinek Ferencz, Kaczián Károly, Karger Sándor, Komlóssy József, Kőnczey József, Krüger Viktor, Kunyhóssy János, Kuncz Gusztáv, Kugler Albert, Láng József, Markovits Antal, dr. Márkus László, Milibák József, Mezey Mihály, dr. Molnár Imre, Nozák Rudolf, Nyír György, Ó Mihály, Örléy Dénes, Papp Miklós, Palkovits Imre, Pekarovits Imre, dr. Persz Adolf, Reismann Mór, Rendes Vilmos, Réz Mihály, Rozsly Géza, Száhländer Károly, Sável János, Sebestyén Lajos, Sipos Orbán, dr. Sipos Árpád, Schöpflin Ágoston, Stark Gyula, Szilárdy Ernő, dr. Schweiger Ede, Szokoly Tamás, Tóth Márton, Urbán Adolf, dr. Vári Szabó Béla, Vidosits Gyula, dr. Wallner Ödön, Winkler Lajos.

Hoványi Géza az értekezletet megnyitván bejelentette, hogy Nagyváradi város törvényhatósági bizottsága a bibornokot e havi közgyűlésén diszpolgárává választotta. A fáklyásmenetre nézve a végrehajtó bizottság megtette a szükséges lépéseket és intézkedéseket.

Az indulás óráját és helyét a legközelebbi napokban a helybeli lapok útján hozzák tudomására a közönségnek. A fáklyásmenet 1-én szombaton lesz s ugyanezen nap fogja fogadni a bibornok délelőtt 10 és 11 óra között a polgárság tisztelgő küldöttségét. A délelőtt folyamán fogják átnyújtani neki Nagyváradi város diszpolgári oklevelét egyszerű tekeresben. Maga az oklevél azonban rendkívül díszes calligraphicus okmány lesz, melyet egy helybeli elsőrangú szépírástanár készít már hetek óta.

Hoványi felkéri a polgárság, hogy akik a küldöttségben részt venni akarnak, szombaton d. e. 10 órakor a püspöki rezidenciában megjelenni szíveskedjenek.

A monstre, körülbelül 100 tagból álló küldöttséget Hoványi Géza fogja vezetni s ugyan ő fogja tartani az üdvözlő beszédet is.

Az értekezlet aprólékos dolgok megbeszélése után véget ért.

Illusztris vendégek Nagyváradon.

Ismételten megemlékeztünk már a jubileumi vendégek hosszú sorozatáról, mely napról napra szaporodik. A régebben jelzettek pedig tudatják érkezéseik idejét.

Bubics Zsigmond kassai püspök április 30-án érkezik az esti 7 órai gyorsvonattal, ugyanekkor érkezik Németh Péter kir. curiai bíró és Belopotoczky Kálmán tábori püspök is. Dániel Ernő báró kereskedelmi miniszter és Steiner Fülöp székesfehérvári püspök május elsején jönnek az esti budapesti gyorsvonattal.

Dr. Csák Czirjek minorita rendi főnök Aradról az aradi küldöttség tagjaival április 30-án a délutáni aradi vonattal érkezik Nagyváradra.

A magyar veres-keresztlegylet képviselőiben jönnek:

Gr. Csekonics Endre vezetése alatt:
Latinovits János és
Br. Révai Gyula főrendiházi tagok.
Csávossy Béla képviselőházi háznagy és
Ivánka László földbirtokos.

A szatmári l. sz. káptalan képviselőiben jönnek:

Dr. Keszler Ferencz pápai praelátus és
Szabó Norbert apátkanonok.

Szatmárról jönnek azonkívül még:
Dr. Steinberger Ferencz szatmári tanító
képezdei igazgató és

Pemp Antal szatmári cz. kanonok.

Frank József ugocsai főesperes.

A magasrangú vendégek a bibornoki palotában és a káptalannál lesznek elszállásolva, azonkívül azonban Nagyváradi előkelő kath. családai is vendégeikül fogják látni a nagy napokra az érkező s velük ismeretségben álló deputációbeli tagok egy részét.

A katolikus tanítók a bibornoknál.

Felhívás a kath. tanítókhöz. Bibornok ur Ó Eminenciája aranymiséje alkalmából bejövő tanítókat a rendező bizottság tagjai, mellükön nemzeti kokárdával, mint ismertető jelvényeiket pénteken azaz e hó 30-án a vasuti állomáson fogják várni, hol az érkezőknek a lakás-jegyzék a szükséges tudnivalókkal kézbesítve lesz. A szombaton érkezőkre a pályaudvaron nem fognak várni, miért is azon kollegák, kik ezen napon érkeznek, kéretnek egyenesen a püspöki palotában május 1-én szombaton fél 10 órakor pontosan megjelenni. Kellő tájékoztatásul az előbb Nagyváradra jövőkkel tudatjuk, hogy a hódolatnyilvánításra a gyülekezés máj. elsején délelőtt 9 órakor lesz az olaszii rom. kath. Stark-féle iskolában Fő-utca 819. sz. alatt. A tisztelgés napján déli 1 órakor igen mérsékelt áru bankett leend a Wöber-szálló éttermében (a vasut mellett). Ismételve nagyon kéri a bizottság Tagtársakat, hogy megérkezése idejéről s a banketten való részt vevési szándékáról bizottságunk elnökét: Stark Gyula igazgató-tanítót mennél hamarabb értesíteni szíveskedjék. A banketten esetleg szóbelileg is jelentkezni lehet az elnökön kívül. Békéssy János, Számborovszky Rezső és Domokos Andor tanítóknál. Kelt-Nagy-váradon, 1897. apr. 26.

A rendező bizottság.

Előkészületek a vidéken.

Gyulan május 2-án a rom. kath. nagytemplomban ünnepélyes hálaadó isteni tisztelet lesz s a gyulai rom. kath. egyház küldöttséget meneszt Nagyváradra, hogy a hitközség tiszteletét toluácsolja a bibornok előtt. A küldöttség tagjai: Gróh Ferencz plébános, Szénágy József, Sal József dr. Follmann János és Szilágyi István.

Tiszteld atyádat és anyádat.

Sok minden megengedhetővé vált a megszokás folytán a ifju »óriások« részéről. Valósággal megszoktuk már, hogy a pelyhedező bajusz szembe száll az ősz szakállal, hogy az öregek beszédjét megkritizálja az ifju, hogy a tiszteletben eltöltött, tapasztalat és bölcseséggel teljes élet tanácsait, szavait, le hurrogják a frázisok, a vakmerően dobált jelszavak.

Mondom mindennapi ma már az ilyen eljárás, nem is reflektálnánk, ha nem kényszerítene rá egy párját ritkító dolog. Az a parancs van megsértve, melynek veszte mindenkit lever — tiszteld atyádat és anyádat.

Az »Alma mater« és annak tiszteletet érdemlő tanári kara van megsértve, a tanári kar főnöke dr. Bozóky Alajos tisztelt neve nyíltan pellengérré állítva egy rendre utasítás által. Mit tett a tanári kar az alma máter személyesítője — hogy korholásban részesül? Ki áll annyira felette, hogy meg korholja?

A tanári kar respektálta az ifjak szabadságát — ez a büne s azért elítéli őt egy volt tanítványa — ez a farsadágukért nyert hála.

Ama lap személyzete a szerkesztő, segéd szerkesztő, egy pár munkatárs, mind a váradi jogakadémia tanári karának tanítványa. Ezeknek még akkor sem volna szabad a tanári kart s ez által az intézetet szégyenbe hozni, ha igazán hibáznának is, mert minden körülmények közt áll: tiszteld atyádat és anyádat.

De máskülönbben sem lehet megérteni azt a zavart, melylyel a tamadó lap szerkesztve van. Hiszen ugyan azon szám 7-ik oldalán közölve van a szerkesztő toasztja melyben egekig dicséri a tanári kart ily szavakkal: »En a magvetőkért üritem fenéig a poharat és éltetem azt a tanári kart, mely emberszere-

tetre haza szeretetre és szabadság szeretetre tanítja a magyar nemzet ifjúságát. És n. e. szám 5-dik oldalán ezt írja teljes megvetéssel. Még csak annyit, hogy a Rác Mihály hallgatása talán meglepő lehet, a tanári karé nem.

Ami a bibornok püspököt illet, felőle ne aggódjék a Sz-g. Ő olyan nagy ember, hogy a legkisebbek is foglalkoznak vele. Mindenki olyan modorban amint telik tőle s mindenki olyan szellemben interpretálja, amilyen izlésének megfelel. Sokféle irányzat szeretete volna vézérélt feltüntetni, ő pedig maradt saját, választott irányja mellett — elfeledni mások hibáit, vétségeit — nem feledni el saját magasztos hivatását.

Egyébként legnagyobb hibája a közleménynek a rossz információ, mert Petrasovits provokálva volt a nyilatkozatra, mit díkeziójában tett meg, melyet csak tendenciózusan lehet sértőnek mondani:

Itt közlünk egy nyílt levelet és egy szemtanu referációját az egész nagygyá fujt dolgról:

Nyílt levél.

Halász Lajos hírlapíró urhoz.

Nagyváradon.

Kedves barátom! Ne fogadd döbbenéssel, ha zsenge barátságunk már is arra kész, hogy egy-két bizalmas szót váltsak veled.

Nem tenném talán, ha egy általad »sajnos incidens«-nek keresztelt mozzanat a tegnapi befejeződött diákkongresszus folyamából, — nem vont volna maga után egy szerintem még sokkal »sajnosabb« másik tény.

Ez a másik tény, melyet — hangsúlyozom — még sokkal zajnosabbnak itélek, nem egyéb mint b. lapokban, a »Szabadság«-ban ma megjelent tárgyalása amaz első »sajnos incidens«-nek.

Hát, kedves barátom! én is tartoztam azok közé, kiket hírlapíróknak mondanak, sőt most sem szakadtam el tőlük végképpen. Volt idő, midőn egy vidéki lap szerkesztőségében azt mondták rólam is, a mit most felőled halottam: »egyik lelke a szerkesztőségnek.« — De én soha sem igyekeztem erre a szép elismerésre az által szolgálni rá, hogy okmód reklámozzam lapunkat.

Lehet, hogy nálad sem volt és nincs is meg ez a gondolat. De meg van a látszata.

Ezelőtt pár nappal történt egy »sajnos incidens«, mely szerinted mélyen bánthatta Nagyvárad társadalmát, a mely föl is jajdul erre. Neked eszedbe jutott erre a classicus böles intelem: »ulula cum lupis...« S nehogy valaki késedelmeskedőnek tarison az ululatióban, napokkal előre hirdeted, hogy most még hallgatsz, de fogsz beszélni. Hát ez eddig nem volt rossz üzlet; becses lapotok példányai e napok alatt sokkal több példányban keltek el, mint értesültem.

Ma aztán lehullott a damoclesi kard, mely azonban tartok tőle meg fogja rontani első sorban ép az előbb említett üzletet.

Mert tudod barátom, annyiféle az ember s quot capita, tot sensus. Akadhatnak a sokfélék közt, kik így gondolkoznak: Nem kell nekem az olyan újság, mely színlent benevolentiaival kiélesít és bomlasztóvá tesz apró társadalmi surlódásokat.

Magam is ez igazság mellett állok.

Lehet, hogy ti más nézponton vagytok. Hiszen van nektek egyéb tekintetben is eltérő nézetetek az enyémtől. Így pl. ti jónak látjátok, ha szerkesztőségek tagjainak bármily jelentéktelen megnyilatkozása szöszterint nyer referációt hasábjaitokon. Hát én más véleményen vagyok s attól el nem térnek sem a magam, sem a mások kedvéért; hanem nektek — legyen csak a ti hitetek szerint. (Különben is ezt csak mellékesen említem.)

Van azonban egy pár dolog, a melyet szó nélkül hagynom nem lehet már csupán a történeti igazság kedvéért sem.

Nem azt akarom érinteni, hogy Petrásevits Géza nem kecskeméti, hanem budapesti jogász. mert ezt mellékesnek tartom, bár egy jól értesült »saját tudósító« efféle tévedésecskét sem bocsátaná meg magának. Nem is arra célzok, hogy a második toasztírozót a debreczeniek, nagyváradiak és kolozsváriak lelkesen éltetve vállukra emelték, — a mit szem és fültanu létemre perabsoluto nem vettem észre, de a mit te bizonyára nagyon is észrevetted, különben — meg vagyok győződve — nem irná afféle. Azt is mellőzöm, hogy az a két pohárköszöntő tulajdonképen ő volt; miután a

második után még következett a Krenner Miklósi, a Sebesi János Miklósi és még egyszert Petrasovitsé, mely mindhárom beszéd igyekezett elvenni élet annak a dolognak, melyet mérgesen leczkésztető modorával a második toaszt élesztett ki teljesen.

Néhány vád ellen azonban erősen föl kell emelnem tiltakozásomat. »Két pohárköszöntő« cz. cikketek így zárul:

»Mulasztás terbeli . . . . . stb.«

Megbocsát, édes barátom! itt erős ítélkezés foglaltatik oly férfiak magaviseletére vonatkozólag, a kiknek eljárása a legfontosabb, leghiggatabb, legildomomsabb, s így a legnagyobb mértékben dícséretre méltó volt. Beszéljünk csak kissé egyenesen! Ne igyekezzünk — mint ama cikkek teszi — feltétlen és teljes antisemitizmust imputálni e férfiaknak; tegyük föl, hogy ezek is voltak debreczeni diákok, ezek sem engednek jottányit sem hazafiságból s ezek is hyperphilozeimák; tegyük föl, hogy őket is bántja a Petrassevits tosteja. Ám ők pillanatra sem feledhetik el, hogy egyszersmind vendéglátók is. Elhangzik az antisemita toste, S mit tesznek a derék férfiak? Szeretnék, ha az elhangzott beszéd el nem hangzott volna s böles beletásuk arra készíti őket, hogy reflexio nélkül hagyván azt a beszédet s kiáltó szová tegyék a püstában megakadályozza a napi-rendre térést. Megindul a vihar; egy magán beszéd közös tüntetéssé lesz. Pillanat alatt belátják ezt ama férfiak, roszeják is a dolgot, de miután sem küldőiket sem vendégeiket nem akarják bántani saját tekintélyüket pedig okvetlen védniök kell, — nem szóval, ténnyel fejezik ki a roszeját: távoznak. Kell-e ennél korektebb viselkedés?! — Engedj meg, kedves hivem! a »savoire du faire« ennél ildomosabb eljárást nem ismer.

A ki hidegen tekinti a tényeket, az előtt nem fog tapintatlanságnak tűnni föl e dolog, még a Rác Mihály h. polgármester részéről sem, kit — mint bizonyára csak rossz akaratauk beszélük — szeretne minél távolabb juttatni épen ez által is cikketek írója a különben általa jól megérdemelt polgármesteri széktől. Melegen óhajtom, hogy ne legyen igaz a híresztelés, mely mező korteskedésnek tudja be azon megrovási kalanpot! Ugye, hogy nem vezetett titeket ilyen intentio? Mert ha igen, sajnálom, de ki kell jelentenem, hogy kívánom ez oldal czél meghiusulását,

S most még csupán egy-két szót a »Két pohárköszöntő« előre és hosszú lére eresztett pendantjára: vezércikketekre.

Makacs gyermekek szokására emlékeztet a bevezetés makcs gyermekekre, kik akkor igyekeznek megcsufolni erősebb ellenfeleiket, mikor már — eltávoztak, Lehet, hogy e hasonlat sokban sántít de annyi tény, hogy részemről, ha bántalom ér, — férfiaságom rögtön szokta számon kérni a bántalmazást, nem tekintve mellékkörülményeket. Nó persze! ez is csak fölfogás dolga.

Valamint (s ezt már engedje meg nekem a vezércikkező) az is fölfogás dolga, hogy ki mit tart »szeretet nélküli, beteges tanok«-nak. Sőt még az is fölfogás dolga, hogy kinek mi a »liberalizmus«, az egészséges likeralizmus. Hogy a ma uralkodó liberalizmus volna az egyedül üdvözítő, azt még az »a józanul gondolkozó hazafi« is kellene fogja, hogy »megdöbbenve áll meg«, de nem az előtt az ifjúság előtt, mely szabadító utat keres a társadalomnak mai silány állapotából kifelé, hanem ép a mai társadalom előtt, mely tagadhatlanul lejtőn tévelyeg.

Bizonyítsa be nekem vezércikkező, hogy nem talál megdöbbenő adaequatsággal a mai korra Petőfi ama sora, hogy »a férfiméltóság egyre törpül.« Bizonyítsa be, hogy jobban nem is folyhatik, úgy folyik a magyarnak dolga. S csak ha erős érvekkel beigazolta ezt, akkor fogjon hozzá sárba rántani minden reakciót.

Ha pedig specialiter egyik reakciót veszi üldözésbe, vessen számat magával, hogy tudjon adni jobb Ariadne-fonalat, mely a tömkelegből egészséges levegőre vezet ki társadalmunkat.

Egy cseppet sem tartom hivatása magaslatán álló orvosnak, a ki betegénél csak azt hajtogatja: »ez nem jó neki, az nem jó neki« — és nem tud rendelni olyat, a mi jó neki. — Negatívokból nem lehet rendszert építeni.

Magam nem sorozom az antisemiták közé; mert nézeteik közt van sok tulzás is talán. De lét-jogosultságának kérdését ott és akkor fogom csak eldöntöttnek látni, a hol s a mikor pozitív eredelményeket fogok látni. Az idő próbál ki emberi

dolgokat s nem előre vetett ítélkezés. Ha hatalmas folyónak fog bizonyulni, mely megtermékenyít most tengődő talajokat, örvendeni fogok. De ha az lesz a vég, hogy silány ereske gyanánt elenyészik a homokban s nyoma vész, — nem kevésbé fogok megteljesedni gyönyörűséggel.

Hiszen elvégre magam is hirdetője vagyok a szeretetnek, mely minden embertársat magához ölel; de bocsánatot kérek, ha hőbbben karolom át azokat, kiket test és vér köt hozzám.

Hogy miként tesz-e a másik, nagynevű igehirdető, azt nem keresem, mert az ő nevét ide belekeverni nem is akarom. Mert — sajnos — nézeteink itt ismét divergálnak a vezércikkezőtől. Én úgy vélem, hogy nincs jog tőkéit kovácsolni egy »sajnos incidens«-ből olyanok ellen, kik az incizdenstől távol állanak s kiknek abba való belekeverése ha nem is rontaná, de zavarná méltán kiérdemelt közmegebecsültetésüknek küszöbön álló ünneplését!

Most még csak egyet! A vezércikkező így zárja sorait:

»A nemzet ifjúsága . . . . . stb.«

Hogy kire hallgasson, azt nem fogja a »Szabadság«-tól az ifjúság, hanem igenis saját esztét és szívetől, melyet bizonyára nagyjaink dícső példája vezet. Ezelőtt közel félszázada politikai tespedésből ragadta ki nemzetét a magyar ifjúság; most társadalmi tespedés van, onnan akarja kiragadni, — jól teszi.

Ne háborgassa hát senki, midőn e nemes czélhoz eszközöket keres; ha rosszak akadnak kezébe, nem vár atyai intelmet, eldobja majd magától. De nekem erős a meggyőződés, hogy fog találni jót s akkor minden bitófára való emlékeztetés nélkül, fog azzal menni »előre!«

És most, kedves barátom! bocsáss meg, ha figyelmedet mértéken túl fárasztottam. Hidd el, mindvégig csak jóindulat, szeretet vezette töl-lamat.

Jóindulat és szeretet az ifjúság iránt, melylyel szemben a kongresszus elején te is nagy barátságra fogadkoztál, de a melylyel csakhamar rémitőn meghasonlottál.

Jóindulat és szeretet vendéglátóink, e város összes polgársága iránt, kik — bármennyire szeretnéd — még sem fognak egy csöppel sem kevésbé jóindulattal gondolni az ifjúságra, mint reájuk ez.

Még csak arra kérek: ne vedd rossz néven, ha hozzád czimeztem e sorokat, habár azon cikkek, melyeknek e levél visszhangját képezi, — talán nem mind és nem közvetlenül tőled származtak. Jónak láttam a köz tekintetéből, ha olyannak mondhattam el e dolgokat, a ki ha csak részben is folyt be ama közlemények napvilágra hozásában, de hozám mint barát, közelebb áll.

És most animam salvavi meam. Isten veled Fogadd baráti kézszerításonkat.

Nagyvárad, 1897. apr. 25.

B. Józsa Gyula.

Két pohárköszöntő.

A »Szabadság« vasárnapi számában a fenti cím alatt egy cikkk jelent meg, melyben azt mondja az illető cikkkiró, hogy a Petrasovics pohárköszöntője után kiírt tombolás annak kétségbevonhatatlan bizonyítéka, hogy az *tervszerűen előkészített antiszemita tüntetés volt!*

Erre nézve vagyok bátor megjegyezni, hogy ez legkisebb részleteiben sem állt. Az a kitört éljenzés és fergeteg szerű tombolás igenis a beszéd hatása alatt keletkezett, még pedig megmondom az okát is. Jakóbi Andor Petrasovics toasztja előtt éppen azt fejtegette, hogy az újabb áramlat bebizonyította, miszerint Magyarországon konszolidált társadalmat létesíteni a keresztény elvek alapján nem lehet.

Vagy hivebben fejezzem ki magamat? Pál fordulás állott elő a mai társadalomban — így szónokolt nagy pathoszszaal Jakóbi — a középkori sötétséget akarják behozni ismét közzénk s ennek huhogó baglyai itt röpködnek körülöttünk.

Hogy ezen elvakult szavakkal voltak kifejezve a Jakóbi pohárköszöntőjének — ha ugyan ezt a szót megérdemli: eszméi, azt teljes bizonyossággal állithatom.

Nos tehát kérdem, helyes, tapintatos volt s ilyen szavakkal fejtegetni ezt akkor, mikor Főmagasságu bibornok-püspökünk a diszülésen azt fejte-

gette, hogy a vallás nélkül nem boldogulhat az állam s a társadalom. Ez Jakóbi Andortól illoyalítás volt egyrészt a bíbornok személye iránt, a vendégek iránt pedig a legnagyobb megtagadása a vendégszeretnek, kikről tudhatta s a diszülésen a bíbornok személye iránt megnyilatkozó ragaszkodásból láthatta Jakóbi, hogy a kongresszus mondhatni teljesen keresztény érzelmi.

Mert ne gondolja senki, hogy a diszgyűlésen elhangzott beszéd hatása csak addig tartott ameddig a terem falai. Igenis az ifjuság a beszéd vezéreszméit teljesen átértette — sőt teljesen magáévá tette s a szétrózsza minden irányában szétvitte. Nem a teremben, főthangzott tapsok záporából, éljen riadalokból itélek én.

En az ifjuság közt voltam e napok alatt mindig, mert én is annak egyik tagja vagyok s mondhatom, hogy annak komolyabb s értelmesebb része, igazi lelkesedéssel beszélt Schlauch bíbornok beszédéről. En ebből itélek.

Különb Petrasovics maga megmondotta, hogy ő nem szólalt volna fel ilyen irányban, ha erre Jakóbi Andor pohárköszöntője által nem lett volna provokálva.

Az egész kongresszus parlamentáris alapokon épült. A kongresszuson megjelent küldötteknek rendes megbízó levelük van (mandátum), melylyel az illető osztály rokonszenve bizta meg őket. Az illető osztály tisztában volt küldötteik képességeivel, nézeteivel s hogy ezeket helyeselte is, azt egyenesen a mandátum bizonyítja, melyet rájuk ruházott Elvégre is, itt is érvényesül az a magyar közmondás: Kinek milyen kalapja van — olyannal köszön.

A Petrasovics felszólalása kötelességszerű volt, tisztelendő benne, hogy volt még bátorsága a kereszténység elveit megvédeni, de Halász Lajos felszólalása azután egy cseppet sem volt helyén való s egyedül neki köszönhető, hogy a helyzet annyira kiélesült s bizony az ő pohárköszöntője még kevesebb szolgálatot tett nekünk a kongresszusozó ifjuságnak.

Egy szemtanu joghallgató.

UJDONSAGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Május 2. Dr. Schlauch Lőrincz bíbornok arany-miséje.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch park) nyitva ma d. u. 3—5-ig 20 krért. Más időben 50 kr

Értesítés.

Főmagasságú s főtisztel. dr. Schlauch Lőrincz bíbornok megyés püspök urnak a helybeli I. szert. székesegyházban jövő május hó 2-án, vasárnap reggel kilenc órákor kezdődő aranymiséje alkalmából az előre látható nagy torlódás kikerülése végett a székesegyházba csak jegyek előmutatása mellett lehet bemenni.

Az egyenruhás katonai tisztikarnak s a papságnak nincs szükség jegyekre.

A belépő-jegyeket a hatóságok, hivatalok, küldöttségek és nem helybeliek részére a püspöki irodában működő rendező bizottság szolgáltatja ki szerdán, csütörtökön és pénteken délután 3—5 óráig (a nem helybeliek szombaton délután s kivételképpen vasárnap reggel kapják.) A többi jegyek kiszolgáltatása a várad-olaszai, várad-ujvárosi és várad-velencei ft. róm. kath. plébániai hivatalokra van bízva.

A templomba a bemenetel a főhomlokzati ajtókon át történik.

A belépő jegyek a főtartott helyek elfoglalására föl nem jogosítanak.

Főtartott helyek: a polgári és katonai hatóságok, hivatalok és világi küldöttségek részére a főhajó két első padszakasza, továbbá a két első padszakasz előtti székek az elkerített szentély és a baloldali (kápolna felőli) erkély.

A továbbiakra nézve a helyszínén intézkedik a rendezőség.

Nagyvárad, 1897. ápril 26.

Az egyházi rendező bizottság.

* **Ivánkovits püspök felszentelése.** Kalocsáról táviratozzák, hogy a székesegyházban ma délelőtt nagy pompával ment végbe Ivánkovits János rozsnyói püspök felszentelése melyet Császka György érsek felszentelő, Desseffy Sándor csanádi püspök. Majorossy János tinini felszentelt püspök mint segítők végeztek nagyszámu előkelő közönség jelenlétében. Küldöttségileg képviselve voltak Rozsnyó és Szeged városok, utóbbi az új püspök születés-helye és a rozsnyói egyházmegye.

* **Személyi hir.** Br. Waldstädten János tábornok délután a négy órai személyvonattal Schreiber Viktor ezredes vezérkari főnök és Rumel Camil százados kíséretében Nagyváradra érkezett a helyben állomásozó katonaság felett tegnap megtartott szemle végett. Br. Waldstädten, kinek tiszteletére tegnap a tisztikar bankettet rendezett, ma Cernarclain de Grancy tábornok kíséretében Debreczenbe utazik.

* **Elöléptetés.** A kereskedelmi miniszter Vucskics László posta és távirada fogalmazót a X. fizetési osztály 1 fokozatába léptette elő, 1897. január 1-től kezdődő rangfokozattal.

* **Óvónó választás Bárádon.** Vasárnap történt a község által ujonnan létesített óvónó állás betöltése, melyre 40 pályázó kerül 1 szótöbbséggel Papp Erzsébet czeplédi óvónót választották meg. E választás Szász Ágoston elnökle alatt ment végbe.

* **Kinevezés.** A kereskedelmi miniszter Ujfaluassy Dezső nagyvárad posta és távirada főtisztet posta és távirada felügyelővé nevezte ki a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába.

* **Kossuth arckép leleplezés.** Szabolcs-vármegye lefestette a Kossuth Lajos arcképét közgyűlési terme számára. A május 3-án tartandó leleplezési ünnepélyre meghívta Bihar-vármegyét is.

* **Szerenád Belezsnaynak.** Azon alkalomból, hogy Belezsnay Antal az eltávozott Kersch Ferencz karmester helyét elfoglalta, ezen előléptetéséért az általa vezetett és tanított dalárdisták szép szerenáddal lepték meg tegnap lakásán este 9 órákor. A jól betanult ének darabok elhangzása után Léky Kornél olaszzi káplán a dalárdisták nevében igen szép beszédben tolmácsolta jókivánalmaikat, mely lelkes ovációra Belezsnay meghatottsága folytán csak röviden köszönetét fejezte ki a figyelemért s az iránta tanúsított tiszteletért s a dalárdistáknak hozzá való ragaszkodásáért. Eltávozásuk előtt behívta őket lakására, hol néhány pohár bor kocczintás közt még több köszöntőket is mondtak. Mi is sok szerencsét kívánunk előléptetéséhez.

* **Rendkívüli megyei közgyűlés.** Május hó második felében, még eddig meg nem határozott napon, rendkívüli megyei közgyűlés lesz, melyen a megye adományozásától függő Ludovika akadémiai helyeket fogják betölteni s néhány sürgősebb természetű ügyet elintézni.

* **A körözs-tarcsai papválasztás.** A k-tarcsai ev. ref. egyház csütörtökön ejtett meg a lelkész választást, mely szerint lelkészszé ifj. Szabó János, Szabó János esperes tehetséges fia választott meg 300 szavazattal, Domokos Károly nagyvárad 224, Sófalvi Károly bécei 24 és Szabó Mihály ottományi lelkészek 4 szavazata ellenében.

* **Kinevezés.** A kereskedelmi miniszter Rendes Vilmos nagyvárad építész a közműves kőfaragó és ácsmesteri képzettség megvizsgálására Nagyváradon szervezett bizottság tagjává nevezte ki.

* **Köszönet nyilvánítás.** A kongresszus rendezősége nevében mindazok, kik vendégeink

számára szállást adni, érkezésük alkalmával elébök fogataikat kiküldeni szívesek voltak — jelentékenyen hozzájárulván ez által is a kongresszus sikeréhez — fogadják ez uton is őszinte halás köszönetünket. Örléy Dénes a kongresszus elnöke, Bige Sándor a fogadó és elszállásoló bizottság elnöke.

* **V. H. Sz. Igen örvendetes eredményt konstatált tegnap a V. H. Sz. gyűlése Szegeden még pedig ugy erkölcsileg, mint anyagilag. Az összes szövetségi vagyon 28639 forintot tesz ki. Elhatározta a gyűlés, hogy Dr. Schlauch Lőrincz jubileumán tisztelegni fog testületileg s a gyűlés az Európa szállodában egy bankettel véget ért.**

* **Dijnokok gyűlése.** A dijnok egyesület május 1-én fogja ülését tartani Nagyváradon, az ezt egybehívó meghívók már szét is küldettek.

* **Egy derék polgár halála.** Id. Kovács Ferencz nagyvárad asztalos 1848/49 honvédtüzemester, vasárnap 71 éves korában. Az elhunytat, ki Nagyvárad város községi iskolaszékének tagja, majd algondnoka, a várad-velencei Népkörnek hosszú időn át alelnöke volt, s főleg az iparoktatás és a községi iskolák haladása körül szerzett nagy érdemeket, széles körökben ismerték és becsülték ritka becsületes jelleméért és fáradhatatlan ügybuzgóságáért. Vele a biharmegye hős honvédek gárdája is megfoglatkozott, ki vitézül állta meg helyét a forradalom csatáit az Aulich tábornok parancsnoksága alatt álló II. hadtestben. Teme-tése ma d. e. 10 órákor lesz, melyen a velencei Népkör, az ipartestület, honvédegylet s más testületek is képviselve lesznek. A család a következő gyászjelentést bocsátotta ki:

Özv. id. Kovács Ferencz szül. Kozma Juliána ugy maga, valamint gyermeke Kovács Ödön nevével Csik Irmával, Kovács Matild férjével Deák Józseffel, Kovács Kálmán nevével Molnár Erzsébettel, Kovács Mariska, Kovács Pirokska, ugy unokái Kovács Margit, Kovács Irén, Kovács Ödön, Deák Ferencz, valamint számos más rokonok nevében is fájdalomtelt szívvvel tudatják a legjobb férj, atya, nagyatya, testvér és rokonnak id. Kovács Ferencz 1848/49-iki honvédtüzemester Nagyvárad-város községi iskolaszék tagjának folyó év ápril. hó 25-én dél 7-ik, boldog házassága 49-ik évében hosszas szenvedés és a halotti szent-ségek ajtatos felvétele után történt esendes elhunytát. A megboldogult drága földi maradványai folyó hó 27-én d. e. 10 órákor Kolozsvári utca 42-ik szám alatti háznál a róm. kath. anyaszentegyház szertartása szerint beszenteltetni s a várad-velencei sírkertben örök nyugalomra tételni. Mely vég-tisztelettelre az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghívotnak. Nagyvárad, 1897 ápril hó 25-én. Az örök világosság fényeskedjék neki!

Az ipariskolai bizottság elnöke a gyász- eset alkalmából a következő felhívást adta ki:

Felhívás.

Néhai id. Kovács Ferencz ur. — ki az ipariskolai bizottságnak első megalakítója —, tehát egy évtizedet meghaladó idő óta lankadatlan tevékenységgel működő rendes tagja, volt, e hó 25-én elhalálozott.

Felkérem a bizottság tagjait, hogy elhunyt, tagtársukat — Kolozsvári utca 34. sz. alatti lakásáról e hó 27-én d. e. 10 órákor végbememendő temetésén vezetésem alatt testületileg részt venni s e evégből a kitett napon d. e. 9 órákor hív. helyiségben megjelenni szíveskedjenek.

Nagyváradon 1897 ápr. 26-án.

Ragány János.
elnök.

* **Árverezés a vasuti indóháznál.** Tegnap reggel árverezték el a nagyvárad indóháznál az utasok által a waggonokban s a pályaudvaron hátrahagyott különféle tárgyakat. Az árverezés iránt élénk érdeklődés mutatkozott.

* **Nincs pénz a csikótelepre.** Megirtuk annak idején, hogy Tardy György b.-ujfalu birtokos az általa felállított csikótelepre 150 frt segílyt kért. A miniszter tegnap tudatta a vármegyével, hogy ő csak vármegyék vagy gazdasági egyletek által fenntartott csikótelepeket segílyezhet s ezért a Tardi kérelmét megtagadja.

* **Párbaj.** Összeszólalkozás folytán két budapesti joghallgató között a diák-kongresszuson lovagias ügy keletkezett, mely párbajjal intéztetett el. A kardpárbajban, mely a honvédtanában folyt le, az egyik fél K. L. fején laktanyában folyt meg; a másik fél R. P. sértetlen maradt.

* **A munkásünnep betiltás.** Az egész ország munkásai erősen készültek május elsőjének, a munkások ünnepének megünnepelésére. Az ünnepély azonban mindenütt csendes lefolyású lesz, mert a belügyminiszter, hogy a szocialis igazgatások következtében esetleg támadó zavargásoknak elejét vegye, e napon nyilvános gyűlések és körmenetek tartását az egész országra nézve betiltotta.

* **Menedékház építés** Nyitra megye azzal a kérelemmel fordult Bihar megyéhez, hogy a megye területén lévő menedékház alapszabályait küldje el minta gyanánt, mivel Nyitra megye egy menedékházat akar építeni Bihar megyében azonban menedékház nincs, tehát a kérelemnek eleget tenni nem lehet.

* **A diák majális napja.** A nagyváradai gymnazisták már is serényen dolgoznak a majálisuk érdekében s minden lehetőt elkövetnek, hogy minél sikeresebb legyen. Most már megállapították a majális napját is, még pedig május 29-ére. E napon kedvező vagy kedvezőtlen idő daczára is megtartják a minden tekintetben sikeresnek ígérkező mulatságot. A meghívókat legközelebb szét fogják küldeni.

* **A »lámpás kérdés.** Nagyváradon ez is nagy horderejű kérdés, különösen ha alatta a Schlauch-téri sötét helyiségeket értjük, melyek nincsennek megvilágosítva, hiába zudul fel ellene a közönség. Végre talán mégis csak valami módon nyélbe ütjük ezt a nagyváradai »lámpa kérdést« is, amennyiben, mint értesülünk a »Schlauch«-téri lakosok s az itt gyakran éjjelenként is átvonuló közönség kebelében mozgalom indult meg s lámpát kének a városi tanácstól, mely lehetne már egy kicsit kegyes is és felállithatna néhányat.

* **Szocialista atyafi.** Vaszilovicz József galicziai illetőségű tót munkás a Moskovics Adolf és fia féle szeszgyárban dolgozott. Azonban keveselte a fizetést és sokalta a munkát. Mit volt tehát mit tennie, valóságos szocialista beszédet tartott munkás társaihoz. Izgatni kezdte őket, hogy ne dolgozzanak olyan csekély fizetésért. Schvarcz Vilmos munkavezető aztán figyelmeztette a rőndre, meg a tisztességre, mire a felbuzdult atyafi azzal felelt hogy leüti a lábáról s ékes rigmusokban kezdte szidni a munkavezető fajtáját. Jelentés tettek a rendőrségnek s a veszedelmes totocskát, ma a házája felé expediálják.

* **Szerencsés baleset.** Könnyen végzetessé válható baleset történt tegnap egyik helybeli szálloda kocsisával, ki tegnap délelőtt a vasúti állomásról az irgalmas rendek gyógyszerháza elért hajtott, mert a lovak megbokrosodtak s lerántották a gyeplőnél fogva. A kocsinak semmi baja sem történt, de a megvadult lovak esetleg kárt tehetek volna, ha az omnibuszon lévő bérszolga a rohanó kocsinak ajtaját ki nem nyitja, hogy felmásszék az omnibusz tetejére hol sikerült a gyeplő szárat megragadnia s a lovakat megállítani. Az egyideig izgató látvány-nak nagy néző közönsége akadt.

* **Eltűnt sikkasztó.** A nagyváradai ügyészség által sikkasztás vétségével van vádolva Kun János. A napokban lett volna ügyének a végtárgyalása, de mind az idézvény részére kézbesíthető nem volt a törvényszék elrendelte köröztesét.

* **Vesztett kutya garázdálkodás.** Mint élesdi levelezőnk írja, a járás több községében barmangolt egy veszett kutya s több állatot meg-mart. Szerencsére az embereknél semmi kárt nem tett. A kutyát mielőtt nagyobb esetek fordultak volna elő, agyonlőtték a többi meg-mart állatokkal együtt. Az esetről jelentést tettek az alispáni hivatalnak.

* **A Szt. László fürdő megnyitása.** Tulajdonképp a hivatalos nyári saison csak május 1-én kezdődik meg ugyan, de azért már a szép napokon számtalan kiránduló társaság keresi fel a kis fürdőhelyet, melyen a tél folyamán számos kényelmes ujtást és átalakítást

eszközölt Czegléd y Sándor bérlő. Az évszázados erdő hatalmas fái már teljes tavaszi pompájukban zöldelnek. Czeglédy mindent elkövetett, hogy vendégei legnagyobb kényelmet és szórakozást találjanak a fürdőben, mely telt éléskamrával és pinczével várja a vendégsereget, mely az ünnepélyes megnyitáson bizonyára teljesen elfogja lepni annak minden részét.

EGYESÜLETEK.

A biharmegyei és nagyváradai nőegylet ma délután 4 órakor választmányi ülést tart Br. Gerliczy Félixné lakásán.

Felhívás az iparos polgárokhoz!

Nagyvárad város helyettes polgármesterétől a mai napon nyert értesítés szerint Dr. Schlauch Lőrincz bíbornok, megyés püspök ur Ó Eminenciája, 50 éves áldozársága alkalmából 1000 forintot küldött hozzá oly czélból, hogy azt 20 szegény sorsu iparos mester között 50 forintjával ossza ki; egyben felkéri az ipartestület elnökségét, hogy ezen kegyadományban részesítendő arra méltó szegény iparosokat jelölje ki.

Felhívom az ipartestület kebeléhez tartozó jelzett kegyadományban részesülni óhajtó iparos mestereket, miszerint április hó 28-án szerdán déli 12 óráig az ipartestület hivatalában jelentkezzenek, a mennyiben a délután 6 órakor tartandó előjárásági ülésben a kijelölés megtörténik.

Nagyvárad, 1897. április 26-án.

Bertsey György
ipartestületi elnök.

TANÜGY.

Tanképesítő-vizsgálat. A nagyváradai kir. kath. tanítóképző intézetben az 1896—97-ik tanév végén a tanképesítő-vizsgálat írásbeli része 1897. május 19—21-én, szóbeli része 1897. május 28-án és következő napjain lesz. — Kellőleg fölszerelt kérvények 1897. május 16-ig az igazgatósághoz intézendők. Nagyvárad, 1897. április 26. Az igazgatóság.

SZINHÁZ ES MŰVESZET.

A Sárga csikó harmadszor. Vasárnap este újra megismételték a műkedvelő iparos ifjak színelőadásukat a zsufolásig megtelt fabódé közönsége előtt. A szereplők mindjobban hozzá szoktak a színpadhoz s igen élvezetes eladást nyújtottak. Tegnap délből Novák Gusztáv a lelnök egy küldöttséggel megjelent Szalóky Elek lakásán, ki nagy fáradtsággal és szakavatottsággal tanította be a műkedvelőket s átadta az iparos ifjak ajándékát: egy gyönyörű arany órát s szép szavakban köszönte meg fáradozásait. Szalóky meghatottan mondott köszönetet. A 3 előadás körülbelül 400 frt tiszta jövedelmet hozott.

B. Csabáról írja a tudósítónk, hogy Leszkay András tegnap este kezdte meg társulatával 8 estére terjedő előadásait. Bemutatóra kerülnek: A vigéczek, Wiola, A Gyimesi vadvirág, Durand és Durand, Az új honpolgár, Az átlamtítkár, Beesületbíró, Czigánybáró. A bérlet igen jól ütött ki, a mennyiben csaknem az összes páholyok kilettek bérelve s a támlás-székek közül is 34.

REGENY-CSARNOK.

P R A D A.

Fordította K. G.

IV.

Leonora az ujságban való hirdetésre csak két levelet kapott, az egyiket kicsinylő kifejezéssel tette félre — valahol Averyssel tartományban egy ház hat gyermekkel — a másikat háromszor négyszer elolvasta.

— Lesz belőle valami? kérdé Vilmos, ki vele szemben ült.

— Mit mondasz hozzá — oda nyujtá a levelet.

— Kevés dolog, sok fizetés a fő dolog — szólt ez s olvasta az odanyujtott levelet.

Tisztelt kisasszony!

Olvastam hirdetését. Özvegy ember vagyok, egy kis lányom van, számára nevelőnőt keresek és pedig már 2 éve. Ön már a 133-ik lesz, ki hozzám jó s ismerni szerencsém volt. Azok közül egy sem felelt meg kívánalmaimnak. A feltételek fényesek. Lesz szives magát bemutatni? Tiszteletdíj tetszés szerint. Kocsizás, színház, concertek teszés szerint, korlátlan rendelkezés a házi szolgálak felett. Lehetne szerencsém a legközelebbi délelőtti villás reggelire.

Mély tisztelettel
Dunolly János,

a nagy Dunolly és társ. üzlet.
Amstardam Vilmos park ..... szám.

— Ismert név és üzlet — szólt Vilmos a levelet gondosan nézegetve.

— Erdeti! nemde? Szeretném ha már ismerhetném.

— Jó lesz megfontolnod, hogy az nem a gyermeke számára keresi a nevelőnőt hanem magának.

— Ezt a sorok közt olvasod?

— Ugyan ne tedd magad naivnak! hiszen ez nálad a fődolog!

— Pfüj Vilmos.

— Nem rejtheted el előttem gondolataidat Egész törekvésed arra irányul, hogy mthelyt lehet fedél alá kerülj, természetesen gazdag alá. Ha aztán gazdád kegyeit meg nyerted, elérted czéledat.

— Elfelejtéd, hogy a 133-ik leszek. Ilyen esetben minden meg lehet kísérenem. Kimegyek Amsterdamba, és először is egyik iskola társnőmmel fogok beszélni, a Block ezredes lányával, hátha tudna valami jó állást számomra. Elég baj az nekem, hogy mindennapi kenyere-mért szolgáltni kell mennem.

— Az okvetlenül nem szükséges hugom. Van annyink hogy illő ellátásodról gondoskodva legyen. Csak egy kissé rendbe hoznád a házat, többet nem kívánunk tőled, ez azt hiszem még is háládatosabb, méltóbb munka rád nézve is, mint ott az idegenben.

— Épen nem! Apával nem lehet tisztességesen kijönni, te sem szivlelhetsz, mióta barátoddal szakítottam, nem hallok mást tőled csak azt a gyűlöletes dolgot, azt nem tudom tovább tűrni.

— De kérlek! Én semmiféle gyűlöletes dologról nem beszélek veled csak az igazat mondom ezt pedig megérdemled Prada.

— Csak mindig az az irtózatos név! Nem akarom már többé hallani, apa is ugy hi már másképp már nem is fognak szólítani, ma a szolgáló is így szólított meg.

Vilmos önkénytelenül is felkaczagott.

— Milyen gyermek vagy Prada! Nem is tudla másképp nevezni. Az Ottóval történt esettel is bizonyítottad, hogy nagyon vékonyasan vagy, aranynyal behuzva. Az amsterdami urat is biztosan rászéded vele.

Leonora kikapta kezéből nagy mérgeesen a levelet és eltávozott, hogy feleljen a levélre. Megírta, hogy a meghatározott időpontban ott lesz és teljes czímet aláírta a levélnek. «Asseleyn van Arzenede Leonora bárónő.»

Otto eközben szomorú napokat élt. Anyjával nem lehetett beszélni.

Ügyvédet fogadott magának, hogy az érdekeit megvédje és mindenféle aláírást megtagadott. Ottónak tehát a törvény emberével kellett beszélnie, ez azonban nagyon fennen kezdte, s élesen szemébe vágta a vádat, hogy anyját megakarja rabolni.

Otto nem tudta felfogni, mit jelent ez, ki vette rá anyját, hogy ilyen álláspontot foglaljon vele szemben? Hogy Leonora ott volt mikor ő nem volt otthon, azt tudta, de az eszébe sem jutott, hogy arra gondoljon, hogy a lány dolgozott ellene, hogy tervét ki ne vihess.

Végül elhatározta, hogy felhagy ezen tervével, anyja pénzét kihagyja a számitásból, előadta tehát a hitelezőknek, hogy a gyárat munkába kell állítaniok, mint társaknak. Bár nehéz volt elismernie, hogy atyja szegényen halt meg, nem volt mást mit tenni.

(Folyt. köv.)

Larissa bevétele.

Alig egy heti háboruskodás után sikerült a töröknek Thessaliát egészen a hatalmukba keríteni. A görögök hősiességgel tartották ugyan magukat, de a túlerő előtt mégis hátrálniuk kellett. Mai sürgönyeink szerint Edhem pasa csapatai már Larissát is megszállták, hanem a görögök egész a történelmi nevezetességű Farszaloszig húzódtak vissza. Larissának aránylag gyors és könnyű elfoglalása azt bizonyítja, hogy a görögök tovább akarják huzni a háborút és az ország bensejében megvívni a döntő-csatát, ha ugyan addig a nagyhatalmak közbe nem lépnek, mert már is érkeznek hírek az intervenczióról.

Szűk szavú és homályos táviratok azt a hírt is hozzák, hogy Janinában az albán zászlóaljok fellázadtak és sorra dezertáltak a török seregből és hogy 5 redif-zászlóaljból 4 elpusztult volna egy folyó mellett, de a részletek e felől hiányoznak.

A törökök Larissában.

Páris, április 25. (Saját tudósítók táv.) Az itteni török nagykövetséghez érkezett hivatalos távirat megerősíti, hogy a *török hadsereg elfoglalta Larissát* és hozzáteszi hogy az ellenség rendetlen futásnak eredt és nagymennyiségű hadiszert és löszert hagyott hátra.

A görög követség tegnapelőttől a következő hivatalos táviratot kapta Athénből:

Hat órai küzdelem után a városban levő csapataink kénytelenek voltak a számban túlnyomó ellenség elől visszvonulni, Pharsalos felé fordulni és Larissát elhagyni, a mely város nem volt megtartható minthogy a síkság közepén fekszik.

Kétféle jelentés egy csatáról.

Athén, ápr. 26. (Saj. tud. táv.) Artából jelentik: Tegnap véres ütközet volt Pentepigadia mellett. Több órai harc után a görögök meghátráltak, később azonban nagyobb erővel tértek vissza és végül megszállták Pentepigadiát. A törökök ellentállás nélkül visszavonultak. A görögök vesztesége nagy.

Konstantinápoly, ápr. 26. (Saj. tud. táv.) Az epirusi hadtest parancsnokának jelentése szerint a pentepigadiai őrház tegnapi visszafoglalása alkalmával végbement csatánál a görögök vesztesége több mint 300 halott, 219 sebesült és 62 fogoly. Török részen a halottak száma 51, 73 katona és 1 tiszt pedig megsebesült. Achmed Hifzi pasa 16 zászlóaljjal Janinából az ellenség ellen nyomult.

Görögország önkéntesei.

Brindisi, apr, 25, (Saját tud. távirata.) A görög harctérre egyre utrakelnek az Etnikó Hetairia által utavalóval ellátott külföldi önkéntesek, köztük sok osztrák, angol és norvég. Egy olasz katonatiszt csónakon átkelt Korfuba s utólag bejelentette rangjáról való lemondását. A görög idegen légióban néhány magyar is szolgál.

Trieszt, április 26, (Saját tud. táv.) Ma délután három órakor harminckét olasz és görög önkéntes indult el a Phönix nevű görög gőzösön, hogy az idegen légio szolgálatába lépjen. A partron nagyszámu közönség lelkesen tüntetett az önkéntesek mellett.

Interventio a görög háboruban.

London, április 26 (Saját tud. távirata.) Londoni illetékes körök Ferenc József utazását

a mostani helyzetre igen jó hatásúnak mondják. Görögországnak meg kell a kezdeményező lépést tenni s a nagyhatalmak közbenjárását igénybe venni. Rómában azt hiszik, hogy a görögök nem fogják hamarabb a közvetítést igénybe venni, mielőtt a török seregek Athénig nem mennek. Athénben izgalmas idők és Bécsben pedig börze háusséok vannak.

A görög vezér lemondása.

London, ápr. 26. (Saj. tud. táv.) A Daily Graphicnak sürgönyzik, hogy Makrisz tábornok, a görög hadsereg tulajdonképeni vezére, e hó 22-én lemondott állásáról. Utódává Mauromichalis ezredest, a trikkalai hadosztály parancsnokát nevezték ki.

TAVIRATOK.

A király Péterváron.

Pétervár, apr, 25, (Saját tudósítók táv.) Miklós császár kérte Ferenc József királyt, ossza be Beck báró vezérkari főnököt kíséretéhez, miután a király ebb becegyezett, Miklós ezár meghívta Beck bárót, hogy mint az ő vendége, vegyen részt az ünnepélyeken. A város már lobogódszt öltött. Különösen a Newski-prospekt, a melyen át a két uralkodó az Anitskow-palotába és azután a téli palotába hajtatnak, igazán nagyszerű képet nyújt. A szép idő úgy látszik tartós lesz. Ferenc József király fogadására a moszkvai állomáshoz vezető varhói uttestet, melyen az udvari vonat áthalad guirlandokkal és zászlókkal díszítik. A Nikolaj-állomást orosz zászlókkal díszítik. A császári váróterem belsejét kertté alakították. A Newski-prospekten, melyen ő felsége bevonul, arany kétféjű sasokkal díszített árboezokat állítottak fel, melyekre zászlókat és lobogókat tűznek fel. A házak pompásan vannak díszítve és mindenütt osztrák, magyar és orosz zászlók lobognak.

Az ünnepelt Fejérvár.

Szeged, ápr. 26. (Saj. tud. táv.) Fejérvár br. honvédelmi minisztert legutóbb a tulajdonát képező szegedi 46-ik ezred abból az alkalmából, hogy 10 éve tulajdonosa az ezrednek melegen üdvözölte. Fejérvár ezt megköszönendő, ma Szegedre érkezett, hol a tisztikar diszlakomát adott a tiszteletére. A miniszter felköszöntötte az ezredet s a legénységet megvendégelték.

Francia hajó Szalonikiben.

Páris, április 26. (Saját tud. távirata.) Hivatalosan jelentik, hogy Pottier francia tengernagy a szaloniki-i francia konzul kérelmére utasítást kapott arra, hogy a »Bugeand« nevű páncéloszt a Suda öbölből a szalonikii öbölbe rendelje a francia származásu lakosság védelmére.

Chimay herceg párba.

Páris ápr. 20 (Saját tud. táv.) Clemenceau franczi képviselőnek az Echo de Paris ban megjelent cikke miatt ma Páris közelében Clemenceau és Chimay Caroma herceg között véres kardpárba volt melyen mind a két fél megsebesült. Chimany herceg jobb karjára kapott egy súlyos vágást.

Hirsch testvérek krachja.

Budapest, ápr. 26. (Saj. tud. táv.) A Hirsch testvérek bécsi és budapesti nagy divatára kereskedő cég, melynek Budapesten a Váci ut-

és Zsibárus utca sarkán van nagy üzletháza, körülbelül 300.000 forint erejéig fizetéképtelenné lett.

KÖZGAZDASÁG.

A nagyváradai gőzmozdonyu közuti-vaspálya részvénytársaság közgyűlése.

Vasárnap d. e. 10 órakor tartotta meg a n.-váradai közuti vasut saját helyiségeiben ez idei közgyűlést a megjelent részvényesek élénk érdeklődése mellett.

Jelen voltak:

Dr. Berkovits Ferenc, dr. Heidlberg Tivadar, Tichy Gyula, dr. Kornstein Lajos, Krausz Dávid, ifj. Moskovits Mór, dr. Weisz Márton, Markbreit Sándor, Kurländer Adolf, Pekanovits Imre, Hort József és Winkler Lajos.

Dr. Berkovits Ferenc alelnök a gyűlést megnyitván, konstátálta, hogy a közgyűlés határ napja szabályszerűen meghirdetve lett s 10 részvényes részéről 1725 drb részvény tételt le ugyanannyi szavazattal, minél fogva az alapszabályok értelmében a közgyűlést határozatképesnek mondotta ki.

Ezek után elnök ama felhívására, hogy kívánatik-e a zárszámadások felolvasása, közgyűlés egyhangulag elhatározta és határozatképp kimondotta, hogy:

Miután a zárszámadások és üzleti könyvek a közgyűlést megelőzőleg betekintés végett a részvényeseinek ki voltak téve, mérleg és zárszámadások felolvasottaknak tekintetnek.

Az igazgatóság és felügyelő bizottság előterjesztései, a mérleg és zárszámadások egyhangulag elfogadtván elnök határozatképp kimondotta.

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság által előterjesztett jelentések, a mérleg és zárszámadások mindenekben elfogadtván.

2. Az 1896. évi üzletből származott 7864 frt 53 kr., üzleti feleslegből első sorban a részvénytörlesztési terv szerint beváltandó 25 drb részvény beváltására 2500 frt.

3. Értékesökkenési tartalékalapra 833 frt 08 kr.

4. Rendes tartalékalapra 268 frt 35 kr.

5. A fennmaradó 4263 frt 20 kr. elosztás helyett behajthatatlan követelések teljes leírására fordítandó.

6. Ugy az igazgatóságnak, valamint a felügyelő bizottságnak az 1896. évre a felmentvény megadatik.

Több tárgy nem lévén, a gyűlés befejezést nyert.

Utasítás a száj és körömfájás elleni védekezésre. A földmívelésügyi miniszter tegnap nagy számu broszürt küldött le Bihar megyéhez mely ragadós száj- és körömfájás elleni védekezésre vonatkozó utasítást tartalmazza. A hasznos tudnivalókat már egész terjedelmében közöltük.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1897. április. 26-án.

Magyar aranyjárdék 4%	121.—
Magyar koronajárdék — — — — —	99.—
Magyar vasuti kölesön aranyban 4 1/2%	122.50
Magyar vasuti kölesön ezüstben 2 1/2%	101.50
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	120.—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	97.50
Italmérsi jog megváltási kötvény — — — — —	100.25
Hrvát-szlavon földterhermentesítési kötvény — — — — —	97.50
Magyar nyerevény sorsjegy-kölesön — — — — —	152.50
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy kölesön — — — — —	137.—
Osztrák járadék papírban — — — — —	100.60
Osztrák járadék ezüstben — — — — —	100.50
Osztrák járadék aranyban — — — — —	122.50
Osztrák korona járadék — — — — —	100.50
1860. osztrák államsorsjegyek — — — — —	140.50
Osztrák magyar bankrészvény — — — — —	935.—
Magyar hitelbank részvény — — — — —	376.74
Osztrák hitelintézeti részvény — — — — —	3408.8
Osztrák-magyar államvasuti részvény — — — — —	834.25
20 frankos arany (Napoleonkor) — — — — —	953.—
Német birodalmi márka — — — — —	58.65
London vista — — — — —	119.60
Páris vista — — — — —	47.57
20 márkás arany — — — — —	11.72

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Hirdetés.

A nagyváradai I. sz. Káptalan tulajdonát képező **Kommandáns rétből** 3199 és 3200. h. r. sz. a belényesi országút és Gilányi sor mellett elterülő 4 kat. hold 1510 □ öl terület a helyszínen kijelölt **18 részletben**, esetleg egyben is **eladó.**

Az eladási feltételek, valamint a helyrajzi adatok az uradalom főtishti hivatalában (Sal Ferencz-utca) megtekinthetők és a venni szándékozók a becsárnak legalább is 10%-át tevő bántépénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlataikat a nevezett hivatal pénztáránál **f. évi május 20-ig** beadhatják.

146 1-3
Papp Imre,
főtiszt.

(Utányomás nem díjazatik.)

A kinek jó czipőre

van szüksége, nem mulaszthatja el felkeresni a

GÁLL LÁSZLÓ újonnan átalakított
czipő-áruházát.

hol mindenkor a legújabb divatu legnagyobb részét

saját készítményű czipők és eszímák
legelegánsabb kivitelben és olcsó árakon kapható.

Egyben tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy mivel én kizárólagosan **czipő-készítéssel** és eladással foglalkozom, alkalma nyílik a n. é. közönségnek mellőzve a gyári munkát, saját készítményű **tartós** czipőket vásárolni.

Megrendelések pontosan saját felügyeletem alatt eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

GÁLL LÁSZLÓ.

113 5-10

Szandicz Adolf áruházának

végkiárúsítása.

Miután üzletemet teljesen **új alapon** rendezem be, *folyó hó 22-től kezdve*

hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁST

rendezek.

Ez alkalommal az összes raktáron levő áruk a **beszerzési áron alul** adatnak el u. m. szövetek, vászon és fehérművek, férfidivat-cikkek, nap- és esőernyők stb. stb.

Midőn ezen alkalomra a n. é. közönség szives figyelmét felhívom maradok

Kiváló tisztelettel

Szandicz Adolf

139-2-10

Legújabbban beérkezett Francia és angol ruhaszövetek óriási választékban.

Uj Butortelep!!

PORJESZ HERMAN

bútor gyári raktára

Nagyváradon, Zöldfa-utca 34. szám.

Elegáns asztalos és saját műhelyemben készült kárpitos-butorok

Háló-, ebédlő-, úri-szoba-, és szalon-berendezések igen nagy választékban

minden modern izlésben, u. m. angol-, góth-, mór-, ó-német és francia renaissance, baroque, roccoco és empire-stylben.

Hajlított fa-, vas- és rézbutorok, függönyök, szőnyegek, képek s diszítési tárgyak igen jutányos árban.

Pontos kiszolgálás!

Couláns eljárás!

Kivánatra rajzok és költségvetések.

88-9-20

Meddig a készlet tart.

Meddig a készlet tart.

Vas és rézbutorok óriási választékban gyári árak mellett.

Teljes lakás kávéház-, szálloda- és fürdő-berendezések.

Villany világítás!

SZENT-LÁSZLÓ GYÓGYFÜRDŐ

(PÜSPÖK-FÜRDŐ)

NAGYVÁRAD MELLETT.

Az ezredéves kiállításon e fürdő a *nagy arany érmet* nyerte.
Vasut- távirda- és posta-állomás helyben.

Telefon-összeköttetés Nagyváraddal.

Hazánk legrégebbi gyógyhelye, természetes meleg 24—33 R° kénes hévforrásokkal, ártézi kuttal, ezen források fölé vannak építve az impozáns berendezésű uri- és női tükör-fürdők, kabin és mór földes fürdők, a gyógyeszközökkel dusan felszerelt gyógypihenő termek. Nagy sétányok. Tekepálya.

Fürdőzésre javalva van: az ízületek és izmok csúzos bántalmainál, idült s különösen savós ízületi loboknál, csonttörések és ficzámok után visszamaradt fájdalmaknál; köszvénynél és annak különböző alakjainál; idegbajoknál, melyek rheumaticus alapon keletkeztek (ischiasnál); különböző bőrbajoknál, végre a női ivarszervek bizonyos bajainál, különösen a méh mögötti és közötti izzadmányoknál; belsőleg: heveny és idült gyomorbántalmaknál, májbajok és vesekövek eseteiben.

Mórfürdők használata kitünő sápkor, vérszegénységnél, a női ivarszervek különféle bántalmainál.

Ivógyógymódnál, calciumsulfid sók gazdag tartalmánál fogva kitünő hatásu **görvély** és **angolkór**nál légzőszervek és gyomorhurutjánál.

Szórakozásul szolgál gyönyörű erdei sétányok, gyógyterem, zongora, tekeasztal, tekepálya, olvasóterem, cukrászda, fővárosi és vidéki lapok, gyakori estélyek, táncvigalmak, társas kirándulások a fürdő regényes hegyvidékére, naponta háromszor térzene.

Évad: május 1-től szept. 31-ig. Főévad június 1-től augusztus 31-ig, elő- és utóévadban 30% ármérséklet.

Kitünő magyar konyha áll rendelkezésre. Tisztán kezelt erdélyi és érmelléki borokról gondoskodtam.

A vendégek részére szükséges tejet, a külön e célra berendezett saját tehenészet szállítja.

Olesó és jó élelmezés, kényelmes lakás, napi ár 60 krtól 3 frtig.

Orvos: Dr. FILKOR LAJOS.

A fürdő újabb berendezésénél s felszerelésénél nem kimélve fáradságot és költséget, célom volt, hogy az minden tekintetben megfeleljen a mai kor követelményeinek, és sikerdus gyógyhatása mellett kényelem tekintetében is kiállja a versenyt bármely külföldi fürdővel.

A n. é. közönség szives jóindulatát s pártfogását kérve, vagyok
kiváló tisztelettel

CZEGLÉDI SÁNDOR

fürdő-bérlő.

147-1-0

Villany világítás!